

DECIZIE

18 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența

Președintele completului, judecătorul

Boris Bîrca

Judecători

Olga Cojocaru și Eugeniu Clim

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 februarie 2019,

emisă în cauza civilă la cererea lichidatorului F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair către XXXXXXXXXX privind atragerea la răspundere subsidiară,

a c o n s t a t a t :

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 08 aprilie 2011, cererea introductivă a F.I.C. „SIMĂX” S.R.L. a fost admisă spre examinare și în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor debitorului în perioada de pînă la intentarea procesului de insolabilitate, s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea insolabilității.

În calitate de administrator provizoriu a fost numit Hanganu Grigore, certificat nr. 17882 din 09 decembrie 2010.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 31 mai 2011, s-a intentat procesul de insolabilitate față de F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., iar în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a fost numit Î.I. „Hanganu Grigore”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2015, s-a aprobat procesul-verbal al Adunării creditorilor a F.I.C. „SIMĂX” S.R.L. din 06 februarie 2015. S-a trecut debitorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L. la procedura simplificată de faliment. S-a desemnat în calitate de lichidator al F.I.C. „SIMAX” S.R.L., Î.I. „Manalati Tair”, autorizația nr. 123 din 14 ianuarie 2015. S-a împuternicit lichidatorul să exercite toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării societății, valorificării și distribuirii masei debitoare, precum și alte atribuții prevăzute de lege, în măsura în care sunt necesare pentru terminarea tuturor operațiunilor procedurii falimentului.

La data de 02 octombrie 2018, administratorul autorizat al F.I.C. „SIMĂX” S.R.L. - Manalati Tair a depus în adresa Judecătoriei Chișinău cerere împotriva lui XXXXXXXXXX cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere.

La 08 februarie 2019, avocatul Dragoș Chetraru în interesele lui XXXXXXXXXX a înaintat cerere prin care a invocat excepția de tardivitate, solicitând admiterea acesteia. În motivarea cererii a indicat că pretenții în baza actelor invocate de lichidator, luând în considerare termenul de 3 ani de prescripție extinctivă, putea fi înaintate cel târziu până în anul 2016.

Prin încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 februarie 2019, s-a admis excepția de tardivitate invocată de avocatul Dragoș Chetraru în interesele lui XXXXXXXXXX și s-a respins cererea depusă de lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair împotriva lui XXXXXXXXXX cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, ca fiind depusă tardiv.

La 01 martie 2019 lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, a înaintat cerere de recurs nemotivată, iar ulterior la 05 iunie 2019, a suplimentat cererea sa invocând motivele în baza cărora solicită admiterea cererii de recurs.

În motivarea cererii de recurs lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair a indicat că potrivit răspunsului din XXXXXXXXXX eliberat de către Ministerul Dezvoltării Informaționale al RM - după F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., nu sunt înregistrate unități de transport.

A menționat că potrivit Comunicatului informativ privind disponibilul în conturile bancare nr. 140714- 170322 din XXXXXXXXXX eliberat de B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. aduce la cunoștință că soldul mijloacelor financiare a întreprinderii la moment este de 0,00 MDL. Totodată B.C. „Moldova- Agroindbank” S.A. menționează că în total asupra contului debitorului F.I.C. „SIMĂX” S.R.L. sunt aplicate unsprezece blocări aplicate de către maimuți executorii judecătorești și de instanțele de judecată inclusiv și de către Curtea de Apel Chișinău în baza încheierii 2a-353/17

A invocat că la situaţia din XXXXXXXXXX potrivit răspunsul din XXXXXXXXXX primit de la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat RM, deţine datorii faţă de bugetul public naţional inclusiv penalităţi şi amenzi în mărime de 104 450,38 MDL. Ca urmare ne având posibilitatea de a satisface creanţele creditorilor validaţi în cadrul procesului de insolabilitate F.I.C. „SIMĂX” S.R.L. în mărime de 70 781 783,68 MDL, lichidatorul administratorul autorizat Manalati Tair la XXXXXXXXXX a înaintat cererea privind tragerea la răspunderea subsidiară a administratorului şi unicului fondator XXXXXXXXXX.

A precizat situaţia clară în care legiuitorul ne acordă termen de 2 ani pentru aplicare prevederilor art. 248 al Legii insolabilităţii doar nu mai devreme de termenul de 2 ani prevăzut la art. 117 din aceeaşi lege.

A subliniat că argumentele înfocate de către instanţa de insolabilitate în încheierea contestată consider fiind unele contradictorie, instanţa atrage o deosebită atenţie asupra prevederile art. 248 alin (5) al Legii insolabilităţii nr. 149/2012 complet ignorând pe de altă parte prevederile art. 117 din Legii insolabilităţii nr. 149/2012.

A remarcat faptul că cererea privind tragerea la răspunderea subsidiară nu poate fi înaintată mai devreme de doi ani din data întitării procesului, procesul de insolabilitate cu aplicarea procedurii simplificate a falimentului debitorului fiind început la XXXXXXXXXX termenul de 2 ani fiind prescris la XXXXXXXXXX cererea fiind depusă la XXXXXXXXXX fără omiterea termenului de prescripţie.

La 17 iunie 2019, avocatul Dragoş Chetaru a depus referinţă la cererea de recurs înaintată de lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair.

În motivare referinţei a indicat că prevederile art. 117 alin. (1) al Legii insolabilităţii nu reglementează procedura depunerii cererii de atragere la răspundere subsidiară şi nu legiferează omiterea termenului de prescripţie la înaintarea unei astfel de acţiuni.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolabilităţii nr. 149 din XXXXXXXXXX, hotărârile şi încheierile instanţei de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunţării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul constată că, încheierea Judecătorei Chişinău (sediul central) a fost pronunţată la 19 februarie 2019 (f.d. 36-39), iar recursul lichidatorului F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, a fost depus la 01 martie 2019, (f.d. 41-42) adică în termenul stabilit de lege.

Potrivit art. 1 alin. (4) al Legii insolabilităţii procesul de insolabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC instanţa de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Examinând materialele cauzei şi argumentele invocate în recurs (referinţă nu a fost depusă), Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, ca neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 5 alin. 5) lit. f) Legea insolabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, „principalele competente ale instanţei de insolabilitate în cadrul prezentei legi sânt: tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârşite de aceştia”.

Potrivit art. 247 alin. (1) „membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabili.”

Conform art. 248 alin. (1) al Legii insolabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, „dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului/ lichidatorului instanţa de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;
- e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ştampilei;
- f) disunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată.

- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeținerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.”

În conformitate cu alin. (5) al art. 248 al Legii insolabilității, măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolabilitate.

Reieșind din prevederile art. 272 alin. (1) Cod civil al RM, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Prin urmare, din analiza prevederilor enunțate rezultă că în cazul în care sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de persoana, care a comis acțiuni ce a adus daune proprietății debitorului, la cererea lichidatorului depusă în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolabilitate sau a comis acțiunile ce au adus daune proprietății debitorului dar nu mai devreme de 2 ani de la data de intentare a hotărârii de insolabilitate. Dreptul de depunere a cererii se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

La caz, Colegiul conchide că cererea lichidatorului F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, este prescrisă, or faptul că Hersun Sherghei a cauzat starea de insolabilitate prin acțiunile sale a devenit cunoscut cel târziu la 04 iunie 2012, făcând cunoștință cu decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 1615/16 din 01 iunie 2012, prin care au fost constatate încălcările prevederilor codului fiscal și principiilor generale de evidență a obligațiilor fiscale înscrise în conturile personale ale contribuabilului. Faptul recepționării de către lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, a deciziei nr 1614/6 din 01 iunie 2012 este confirmat prin semnătura acestuia pe decizie.(f.d. 17). Totodată, acesta a cunoscut despre sentința Judecătorei Centru mun. Chișinău din 15 iunie 2011 și Actele Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, Direcția Generală Control Fiscal nr. 3-496484 din 04 mai 2012 și nr. 1-566802 din 04 mai 2012.

Astfel, acțiunea privind angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere și/sau de supraveghere a debitorului, se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolabilitate, norma dată instituind termene de prescripție cu privire la obiectul cererii și, respectiv, modalitatea de calcul a începutului curgerii termenului de prescripție extinctivă.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de insolabilitate care a considerat tardivă cerere de atragere la răspundere subsidiară, or lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, urma să înainteze o astfel de acțiune în privința lui Hersun Sherghei pentru faptele acestuia în interiorul termenului de 3 ani, calculat cel târziu începând cu data de 04 iunie 2012- 04 iunie 2017. Astfel, cererea acestuia fiind depusă la 02 octombrie 2018, a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție.

Art. 272 Cod civil stipulează că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În asemenea condiții, statuează Colegiul că, termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolabilitate, iar termenul de 2 ani reglementat de aceeași normă este prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acțiunile enumerate la alin. (1) al art. 248 anterior intentării procesului de insolabilitate.

Potrivit art. 117 alin. (1) al legii insolabilității, După intentarea procedurii falimentului, lichidatorul valorifică și/sau lichidează neîntârziat, în condiții cât mai avantajoase și în timpul cel mai potrivit, masa debitoare numai cu acordul expres al comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, după caz. Termenul de valorificare și/sau de lichidare a masei debitoare nu va depăși 2 ani de la intentarea procedurii falimentului.

Termenul de 2 ani prevăzut de norma enunțată supra se referă la termenul de valorificare sau lichidare a masei debitoare de la intentarea falimentului și nu este aplicabil speței deduse judecătii privind tragerea la răspundere subsidiară

Prin urmare, instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul lichidatorului F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, potrivit căruia legiuitorul acordă termen de 2 ani pentru aplicarea prevederilor art. 248 al Legii insolabilității doar nu mai devreme de termenul de 2 ani prevăzut de art. 117 al aceiași legi. Or, în vederea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului nominalizați la art. 247 din Legea insolabilității, acțiunile culpabile prevăzute în alin. (1) art. 248 din aceeași lege, trebuie să fi fost comise de către aceștia cu cel mult 2 ani înainte de intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanța de fond, a examinat pricina sub toate aspectele și a emis o încheiere de admitere a excepției de tardivitate și a respins acțiunea cu privire la tragerea la răspundere subsidiară, iar argumentele invocate de lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair, în cererea de recurs sunt neîntemeiate și poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, ajunge la concluzia de a respinge recursul cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 februarie 2019, emisă în cauza civilă la cererea lichidatorului F.I.C. „SIMĂX” S.R.L., Manalati Tair către XXXXXXXXXX privind atragerea la răspundere subsidiară.

Decizia rămâne irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecătorul

Boris Bîrca

Judecătorii

Olga Cojocaru

Eugeniu Clim